



7/58080 GK 101

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 114846
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-58080)

GÜNLÜDÜR

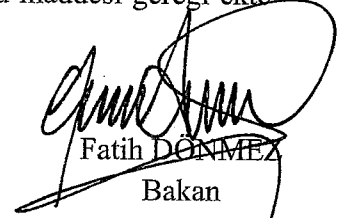
05 Nisan 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03/02/2022 tarihli ve E-43452547-120.07-959223 sayılı yazınız.

Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği 7-58080 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.


Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek: 7-58080 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 Sayfa)



**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK
GERGERLİOĞLU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN CEVAPLAR**

DÖNEM
27-5

ESAS NO
7-58080

BOTAŞ ile İran Ulusal Gaz Şirketi (NIGC) arasında 1996 yılında bağitlanan ve 2026 yılında sona erecek olan doğal gaz alım satım anlaşmasının yıllık kapasitesi 9,6 milyar Sm³ olup, söz konusu anlaşmada tarafların yükümlülükleri ile bu yükümlülüklere uyulmaması halinde uygulanacak yaptırımlar hüküm altına alınmıştır.

Ancak 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nda "*Ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz*" ve "*doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür*" şeklinde emredici hükümlerin bulunması ve bahse konu doğal gaz alım satım anlaşmasının da gizlilik içeren ticari akit olması sebebiyle bu anlaşma hükümlerine ilişkin bilgilerin paylaşılması mümkün değildir.

Ülkemize Gürbulak-Ağrı giriş noktasından temin edilen doğal gazın, İran tarafındaki iletim hattında meydana gelen bir arıza nedeniyle 20.01.2022 tarihinden itibaren 10 günlük süre ile sağlanamayacağı NIGC tarafından Bakanlığımıza bildirilmiştir.

İran tarafından kaynaklanan bu sorun ile birlikte mevsimsel şartların oluşturduğu yoğun doğal gaz talebinin ülkemiz elektrik ve doğal gaz sistem dengesini bozmaması için gerekli tedbirler alınmış olup, bu çerçevede yüksek tüketimi olan ilaç ve gıda gibi kritik sektörler dışındaki sanayi tesisleriyle sınırlı olacak şekilde 21.01.2022 tarihi saat 08:00 itibarıyla tesislerin çekiş miktarının %60'ı oranında doğal gaz arzı sağlanacağı hususu BOTAŞ tarafından ilgililerine ivedilikle bildirilmiştir. Takip eden süreçte İran'dan ülkemize kısmi olarak doğal gaz akışının başlamasıyla birlikte uygulanan bu sınırlı arz sağlama oranı 30.01.2022 tarihi itibarıyla sanayi tesislerinin çekiş miktarının %80'ine çıkarılmış, 08.02.2022 tarihi itibarıyla da normal düzene dönmüştür. Bu süreçte yaşanması muhtemel problemleri bertaraf etmek adına ilgililere sağlanan doğal gaz akışı hiçbir zaman sıfırlanmamıştır.

Elektrik kısıntılarıyla ilgili olarak ise; 21 Ocak 2022 tarihinde Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'nin (TEİAŞ) internet sitesinde elektrik arz talep dengesinin sağlanması amacıyla gerek iletim sistemine gerekse dağıtım sistemine bağlı mesken ve ticarethane harici kullanıcılara (İletim sisteminden bağlı serbest tüketiciler ve OSB'ler) program dahilinde kısıntı uygulanacağına dair duyuru yayımlanmış, ayrıca durumun aciliyetine binaen kısıntı uygulanacak Şirket ve OSB yetkilileri TEİAŞ Bölge Yük Tevzi İşletme Müdürlüklerince telefonla aranarak uygulanacak kısıntı miktar ve süreleri birlikte planlanmıştır. Yine konuya ilişkin, TEİAŞ tarafından resmi yazı ile de iletim sisteminden bağlı serbest tüketicilere ve OSB'lere bildirim yapılmıştır. 24-28 Ocak 2022 döneminde iletimden bağlı 92 adet serbest tüketicide ve 166 adet OSB'de elektrik kısıntısına gidilmiştir.

Enerji kaynaklarımızı verimli ve çevreye duyarlı şekilde değerlendirerek ülke refahına en yüksek katkıyı sağlama misyonu çerçevesinde, enerjide ithalat bağımlılığını azaltma adına yerli ve yenilenebilir kaynaklarımızdan maksimum seviyede faydalanarak elektriğin kaliteli, sürekli, uygun maliyetli ve çevreye duyarlı bir şekilde vatandaşlarımızın kullanımına sunulması doğrultusunda politikalar benimsenmektedir. Bu kapsamda özellikle son yıllarda yenilenebilir enerji kaynaklı elektrik üretim kapasitemizde kayda değer bir ilerleme kaydedilmiştir. 2021 yılı sonu itibarıyla 99.820 MW olan elektrik kurulu gücümüzün %65,1'i yerli, %53,7'lik kısmı ise yenilenebilir enerji kaynaklıdır.

Millî Enerji ve Maden Politikası doğrultusundaki yenilenebilir enerji politikaları kapsamında Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) modelleri uygulanmaya başlanmış ve bu doğrultuda şimdiye kadar 2 adet rüzgar, 2 adet güneş olmak üzere toplamda 4.000 MWe gücünde 4 adet YEKA yarışması gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, süreci devam eden 3 farklı YEKA yarışması sonucunda 850 MW rüzgar, 2.200 MW güneş olmak üzere toplamda 3.050 MWe'lık kapasite artışı sağlanacaktır. Bundan sonraki süreçte de, artan elektrik enerjisi talep ihtiyacının karşılanması ve elektrik üretimi içindeki yenilenebilir enerji payının artırılması amacıyla ilave YEKA-GES ve YEKA-RES yarışmalarının yapılması hedeflenmektedir. Bunlara ek olarak, lisanssız elektrik üretimi ile ilgili yapılan mevzuat düzenlemeleri neticesinde yenilenebilir enerji potansiyelimizden maksimum seviyede



**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK
GERGERLİOĞLU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN CEVAPLAR**

DÖNEM
27-5

ESAS NO
7-58080

faydalanabilmek için isteyen tüm vatandaşlarımızın kendi elektriklerini üretebilmelerinin önü açılmıştır.

Diğer taraftan, Akkuyu Nükleer Güç Santralinin 2023 yılında devreye alınmasıyla birlikte kaynak çeşitliliğinde ve kurulu güç kapasitesinin gelişiminde önemli bir adım atılmış olacaktır.

Ülkemiz, doğal gaz arz güvenliğini sağlamak adına son yıllarda önemli yatırımlar gerçekleştirmiştir. 2015 yılında günlük giriş kapasitesi 196 milyon m³ iken, yapılan yatırımlar ile birlikte bu değer 360 milyon m³ seviyesinin üzerine çıkarılmıştır. Bu kapsamda TürkAkım ve TANAP projeleri tamamlanmış, mevcut LNG tesislerinin kapasiteleri artırılmış ve iki adet FSRU tesisi ülkemize kazandırılmıştır. Ayrıca doğal gaz depolaması konusunda önemli adımlar atılmış ve bu çerçevede Kuzey Marmara ve Tuz Gölü Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisleri devreye alınmıştır. Hali hazırda bu iki tesisin toplam depolama kapasitesi 4,4 milyar Sm³ ve günlük toplam geri üretim kapasitesi 68 milyon Sm³ olup, bahse konu tesislerde kış mevsimi boyunca iletim sistemine kesintisiz olarak doğal gaz arzını sağlayacak miktarda rezerv bulunmaktadır.

Bununla birlikte mezkur depolama tesislerinin kapasite artırma çalışmaları ise devam etmektedir. Bu doğrultuda 2023 yılında genişletme çalışmalarının tamamlanmasıyla birlikte 10 milyar metreküplük yer altı doğal gaz depolama kapasitesine ve bu iki depodan 155 milyon m³'lük günlük geri üretim kapasitesine ulaşılacak olup, yer üstü LNG depolama kapasitemizi de dahil ettiğimizde toplam doğal gaz kapasitemiz 11 milyar m³ seviyelerine ulaşacaktır.

Millî Enerji ve Maden Politikamız çerçevesinde ve uluslararası hukuktan kaynaklı haklarımızı korumak için sahip olduğumuz deniz ruhsat alanlarında Fatih, Yavuz ve Kanuni Sondaj Gemileri ile sondaj, Barbaros Hayrettin Paşa ve Oruç Reis gemileri ile arama çalışmalarına devam edilmektedir. Bu çerçevede, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı tarafından Karadeniz'deki Münhasır Ekonomik Bölgemizde yer alan Sakarya sahasında 540 milyar m³'lük büyük bir doğal gaz keşfi gerçekleştirilmiştir. Söz konusu doğal gaz keşfi, şu ana kadar Karadeniz'de gerçekleştirilmiş en büyük keşiftir. Öte yandan Karadeniz'de sismik çalışmalar devam etmekte olup elde edilecek verilere göre yeni sondaj kuyularının açılması planlanmaktadır.

Karadeniz'deki Sakarya Sahasında bulunan doğal gaz karaya deniz altı boru hatları aracılığıyla taşınacak olup, Cumhurbaşkanımızca belirlenen hedef doğrultusunda ilk üretim 2023 yılında yapılarak vatandaşlarımızın kullanımına sunulacaktır. Bu kapsamda yürütülen çalışmalara belirlenen takvim doğrultusunda devam edilmektedir.